

Cursus

Nutritional support in cancer

Het is al jaren bekend dat gewichtsverlies tijdens de behandeling van kanker is geassocieerd met een toename van complicaties (van behandeling), een verminderde therapietolerantie en een slechtere overleving. Het is daarom van belang om, gedurende de behandeling van kanker, de juiste voeding aan te bieden aan de juiste patiënt, op het juiste moment. Inzicht in onderliggende mechanismen en in bewezen effectiviteit van interventies zijn daarvoor een voorwaarde.

Deze cursus behandelt achtereenvolgens: de mechanismes van gewichtsverlies en cachexie bij kanker, anorexie, de rol van voedingsinterventies bij de behandeling van kanker, en farmacologische interventies bij kanker (denk aan eetlust-stimulerende middelen en aan visolie).

Volg de cursus **Nutritional support in cancer**

De cursus bestaat uit vier voordrachten, twee casussen en een examen. Het onderwijs wordt aangeboden in het Nederlands, maar het (digitale) cursusmateriaal en het examen zijn in het Engels. De voordrachten bestaan uit de volgende vier onderwerpen:

- Gewichtsverlies en cachexie: onderliggende mechanismes
- Anorexie
- (On)mogelijkheden van 'gewone' voedingsinterventies bij de behandeling van kanker
- Farmacologische interventies bij de behandeling van ondervoeding bij kanker

Docenten

De voordrachten en bespreking van de casuïstiek worden gehouden door:

- Mireille Serlie, MD PhD, Internist-endocrinoloog, Department of Endocrinology and Metabolism, Academic Medical Center, University of Amsterdam
- Gerdien C Ligthart-Melis, RD PhD, Senior Scientist Oncology Nutricia Research, Adjunct Research Assistant Professor, Center for Translational Research in Aging & Longevity, Department of Health & Kinesiology, Texas A&M, Associate Editor Clinical Nutrition ESPEN for NESPEN, Amsterdam, The Netherlands.

ESPEN Life Long Learning (LLL) programme in Clinical Nutrition and Metabolism

De cursus Nutritional support in cancer is een module uit het Life Long Learning (LLL) programme in Clinical Nutrition and Metabolism van ESPEN, een succesvol internationaal opleidingsprogramma in klinische voeding, gericht op artsen, apothekers, diëtisten en verpleegkundigen. Het programma bestaat uit 120 verschillende modules die zowel 'live' als online gevolgd kunnen worden. De 'live' trainingen (meer 100 per jaar) bestaan uit voordrachten, casuïstiek en een examen. De trainingen worden wereldwijd aangeboden en de leerstof en toetsingsstof worden gesuperviseerd door internationale experts uit het vakgebied. Tijdens het jaarlijkse ESPEN congres worden ieder jaar 14 'live' trainingen aangeboden. De online trainingen zijn *gratis* beschikbaar na registratie op de website <http://llnutrition.com>. Het volgen van 14 'live' trainingen en ongeveer 15 online trainingen geeft recht op het afleggen van het ESPEN examen in Clinical Nutrition. In diverse landen (maar in Nederland nog niet) wordt dit examen erkend als een MSc-graad. In Nederland worden dit jaar wederom twee 'live' trainingen aangeboden. De twee modules die dit jaar worden aangeboden zijn 'Nutrition in the older adults' en 'Nutritional support in cancer'. De cursussen worden verzorgd door Nederlandse experts.

Samenwerking

NESPEN (the Netherlands Society for Clinical Nutrition and Metabolism) organiseert de ESPEN LLL-module Nutritional support in cancer in samenwerking met HAN VDO en het HAN lectoraat Voeding in relatie tot Sport en Gezondheid.

Voor wie	artsen, apothekers, diëtisten en verpleegkundigen. U heeft een goede basiskennis over voeding bijvoorbeeld door opleiding tot en werkervaring als: arts, apotheker, diëtist, verpleegkundige, niveau 5. U heeft een passieve beheersing van het Engels (lezen).
Datum/tijd	1 december 2015 en 15 maart 2016, 09.00 – 13.30 uur
Kosten	€ 100 (€ 60 voor leden (N)ESPEN), inclusief (digitaal) studiemateriaal en koffie/thee. Indien u op 1 december eveneens aan de cursus 'Nutrition in older adults' deelneemt is de lunch bij de cursusprijs inbegrepen.
Studiebelasting	4 contacturen, 3-4 uren zelfstudie
Locatie	HAN VDO, Berg en Dalseweg 81, Nijmegen
Accreditatie	In aanvraag bij ADAP en V&V. Accreditatiemogelijkheden bij NIV en NVKG worden onderzocht.
Coördinator	Marian de van der Schueren/Jan van Loon
Contactpersoon	Marsja van Leest T (024) 353 05 66; E secretariaat.hanvdo-advies@han.nl
Anmelding	via de website van de cursus